This article was downloaded by: [University of Montana]

On: 05 April 2015, At: 23:13

Publisher: Taylor & Francis

Informa Ltd Registered in England and Wales Registered Number: 1072954

Registered office: Mortimer House, 37-41 Mortimer Street, London W1T 3JH, UK

Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar

Publication details, including instructions for
authors and subscription information:

<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

Mineralogiska notiser från Filipstads bergslag

G. Nauckhoff

Published online: 06 Jan 2010.

To cite this article: G. Nauckhoff (1873) Mineralogiska notiser från Filipstads bergslag, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 1:9, 166-168, DOI: [10.1080/11035897309446322](https://doi.org/10.1080/11035897309446322)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035897309446322>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is

expressly forbidden. Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

riktning tills den befinner sig på 3—4 fots afstånd. Då blir denna klyft utfylld med trapp, vidgar sig till fotsbredd samt går sådan ned till Wrangels gima, parallellt med den förr omnämnda klyften.

På 850 fots djup går Karl Johans gång genom trappskölen, som äfven är blottad å ömse sidor genom orterna Hönan och Tessin.

Den förra är en obetydlig ort, som först går österut, sedan böjer sig tvärt åt norr. I taket af sjelfva knät ser man gången (fig. 5) vaxelvis utfylla två klyfter. Den framter här den egendomligheten, att trappen å ömse sidor är omgifven af 0,1 till 0,5 tum kalkspat. Den nordligare af gångarne går in i Hönans vägg, kommer åter fram i Karl Johans gång, går tvärt öfver denna och in i orten åt Tessin. Kalkspatsskölen har här 1,5 tums tjocklek på södra sidan trappen, fördrummar sig strax inom Tessinortens gima, vid det den skiljer sig från trappen, går snedt inåt orten 3—4 fot samt stöter så på en på två fots afstånd söder om den nyssnämnda framlöpande trappgång och följer dess norra släppa. Dessa båda nu nämnda trappskölar kila ut åt hvar sitt håll, men fortsättas dock af tomma klyfter. Den sydligare går fotsbred genom orten in mot Tessins stora rum samt utkilar i giman mot detta, i hvars tak man med ögat kan följa den fortsättande klyften. Der den börjar utkila, går en liten tvärspricka åt söder, hvilken efter en half fot träffar en tredje parallel trappgång, som förut hade en half fots bredd, men nu får en hel. I Tessins tak kan man i anseende till höjden ej följa gångarne, men på andra sidan ser man åter två trappgångar, en kommande upp efter strossen, en ned efter väggen, och hvilka båda utkila, då de komma midt för hvarandra på två fots afstånd.

Genom Tessins sänkning går trappen ned i Schulzenheim på 960 fot, der man äfven kan se den i dubbla, vaxelvis utkilande, gångar.

Af de förflyttningar, vi här sett, torde den på Första botten invid Storgrofveskölen säkerligen vara en verklig förkastning.

I Labyrinten ser den också ut som en förkastning, men den uppåtgående klyften *a* tyder dock på en med gångens bildande samtidig förflyttning af gångmassan.

De allra flesta förflyttningarne äro aldeles otvifvelaktigt uppkomna vid gångens bildning, så t. ex. de vaxelvis förekommande utfyllningarne af två till tre parallela sprickor.

NAUCKHOFF, G. *Mineralogiska notiser från Filipstads bergslag.*

Under en geologisk resa i Filipstads bergslag sommaren 1872 hade jag tillfälle att göra några mineralogiska iakttagelser, för hvilka jag här i korthet vill redogöra.

analys äfvenledes visat sig vara diopsid och hafva följande procentiska sammansättning:

		Syre.	
Kiselsyra	52,33 %	27,91	} 28,48
Lerjord	1,23 »	0,57	
Jernoxidul	3,12 »	0,69	
Manganoxidul	0,21 »	0,04	} 15,17
Talk	18,04 »	7,21	
Kalk	25,01 »	7,14	
Vatten (glödg. förl.)	0,80 »	0,09	
100,74.			

Af detta syreförhållande, 1 : 1,86, erhålles äfven diopsidens formel, ehuru det differerar något från 1 : 2. Detta torde härröra deraf, att det ej var möjligt att till analysen erhålla fullkomligt rent material. Mineralen är ljusst grönaktigt med samma genomgångar som hos föregående, samt fint insprängdt med blyglans och ett grönt mineral, som förmodligen är klorit.

Manganophyll, som upptäcktes af L. J. IGELSTRÖM vid Pajsbjerg¹⁾, har af mig blifvit anträffad vid Långban's grufvor och Jakobsberg²⁾, på sednare stället mycket grofbladig och i sällskap med manganepidot.

Titanit, nästan ofärgad och med antydning till kristallisation, erhöill jag i ett gammalt varp vid Penggrufvan.

Bland så kallad vask från Mossgrufvan i Nordmarksbergsfältet fann jag äfven ett mineral, som vid kvalitativ analys visade sig vara titanat med silikat af kalk. Den procentiska sammansättningen skall framdeles meddelas.

Af *kristalliserad magnetisk jernmalm* erhöill jag en liten stuf från Barbaragrufvan i Tabergsfältet och i ett gammalt varp vid Råmsgrufvan i samma fält förekommer en mycket titanhaltig magnetisk jernmalm.

Gediget silfver, som i slutet af 1700-talet blef funnet i den s. k. Silfverorten i Nordmarksbergsfältet, men sedan dess icke mer förekommit, erhöills förliden sommar några gånger i Koggrufvan. Det satt i form af ganska tjocka blad och anflog insprängdt i magnetisk jernmalm.

Wismutglans, som mig veterligt ej förr blifvit funnen i Nordmarksberg's grufvor, anträffades i mycket små partier inväxt i kalkspat i Koggrufvan.

¹⁾ Öfvers. af K. Vet.-Akad. Förh. 1872, pag. 63.

²⁾ Förekomsten af manganofyll på dessa båda ställen omnämnas af A. SJÖGREN i en uppsats »Ett par nya fyndorter för mineralet Manganofyll», införd i No 4 af dessa Förhandlingar. Red. anm.